MACMILLAN CANCER SUPPORT

Karen

တၢိဒိႏန္းတာ်ကူးကွဲးယါဘျါ Having surgery

If you need more information

For more information or support:

Phone Cancer Council on

13 11 20

For language support, call

13 14 50

Ask for Cancer Council Victoria.

Or go to the website www.cancervic.org.au

© Macmillan Cancer Support, 2020. This publication is based on: Having Surgery Easy Read, MAC16320_ER_E04, 2020 published by Macmillan Cancer Support, 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ, United Kingdom.

Illustrations pg 1, 3-19 (except catheter pictures pg 13) © CHANGE www.changepeople.org

Macmillan Cancer Support accepts no responsibility for the accuracy of this translation, nor the context in which the translation is published.

This translation is solely the responsibility of Bendigo Community Health Services, 171 Hargreaves St, Bendigo, Victoria, Australia. Supported by the Victorian Government, Australia. April 2025.

In partnership with

MACMILLA

CANCER SUPPORT

ဘဉ်ဃးဒီးလဲာ်တဘ္**ဉ်အံး** About this book

လံဉ်ဖိတဘ္ဦအံးအဘဉ်ဃးဒီးတာကူး ကွဲးယါဘျါန့ဉ်လီး.

နမၤလိန့်္၊ဘဉ်ဃးဇီးတ႞မန္ၤသ္နဉ်တဖဉ် ကမၤသးဖဲနမ့်၊လဲလၢတ႞ဆါဟံဉ်လၢ တ႞ကူးကွဲးအဂ်ီ၊သ္ဝဲန့ဉ်လီၤ.

နမ့်၊ အို ခုိင်းတာ်သူ ခိုကို သီးဂီး နေ့ ခိုန် ကြားတဲသကိုးတာဖြီး ကသံ ခိုသရ ခိုဖူးဖို့ခို မှတမှာ် ကသံ ခိုသရ ခိုသရ ခိုမုခိုကျွန်ပူးဆ နေ့ ခိုလီး

တၢ်ဒိႏန္နာ်တာ်ကူးကွဲးယါဘျါ Having surgery

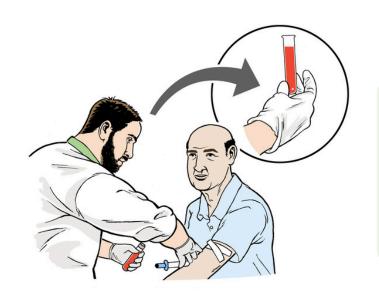
တချူးတာ်ကူးကွဲးယါဘျါအကတီးဇံးဘဉ် နှဉ်, ဘဉ်သဲ့ဉ်သဲ့ဉ်နကသံဉ်သရဉ်ဖးဇိဉ် ကအဲဉ်ဇီးနမးတာ်မးကွာ်တနီးနှဉ်လီး. တာ်အားမဲ့၊ဇ်သီးကမၤလီးတာ်စ်တာ်စဲလက် ကလဲးသးဘဉ်ဂ့ာ်ဘဉ်ဝီလာနကဇိုးနှာ် ဘဉ်တာ်ကူစါအဂ်ီးနှဉ်လီး.

တာ်မၤကွာ်တဖဉ်နေ့ဉ်ကပဉ်ဃုဉ်ဝဲဒဉ်ဒီး သွံဉ်တာ်မၤကွာ်, တာ်ဒိကွာ်တာ်, အဲးစရ္ခ, ဒီးတာ်မၤကွာ်အဂူၤဂၤသ့နေ့ဉ်လီး.

တာ်ဖိကွာ်တာ်ဖီးအားစရန္ ဉိမ္နာ်ဝဲကျဲတဖဉ် လာကဖိန္နာ်တာ်ဂ်ိဳးလာနမိာ်ပုာ်ပူးနှဉ်လီး

သွံဉ်တာ်မၤကျွာ်နေ့ဉ်မှာ်ဝဲဒဉ်ဖဲကသံဉ်သရဉ် မၤကျွာ်သမံသမိုးဝဲဒဉ်သွံဉ်စှာစုးဖိ အဒိန္ဉ်လီး.

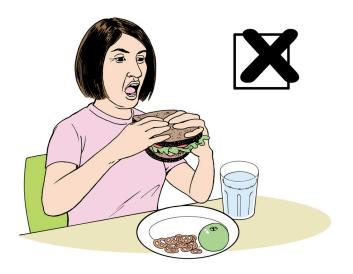
ကသံဉ်သရဉ်ဖးဒိဉ်ကသံကွန်းဘဉ်လး နီးကသံဉ်ကသီတမံးဂဲ့းတမံးဂဲ့းလာန ဘဉ်အီတဖဉ်, အဒိ – လ၊တာ်သးဘံး မှတမှာ် သွံဉ်ဆာဆံဉ်ဆာအင်္ဂါနှဉ်လီး. ကသံဉ်သရဉ်ကတဲဘဉ်နာလာနကဘဉ် အီနကသံဉ်ဒ်လဲဉ်တချုံးတာ်ကူးကွဲး ယါဘျါဒံးဘဉ်နှဉ်လီး.

တၢသးဘုံးမှၢဝဲတၢဆါတၢ်အိုဉ်သးတမံၤ လၢပုၤတူၫဘဉ်လၢအသါထီဉ်သါလီၤကီဝဲ.

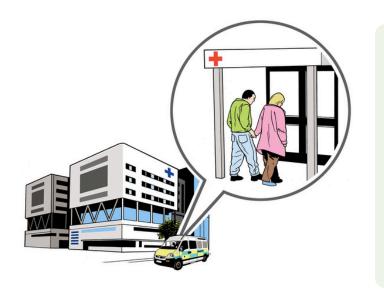
သွှံဉ်ဆာဆံဉ်ဆာမှာ်ဝဲတာ်ဆါတမံးဖဲလာ မိာ်ပှာ်န့ဉ် သူဝဲအံသဉ်ဆာမျာ်မျာ်နှီာ်နှီာ်တသ့ ဘဉ်န့ဉ်လီး

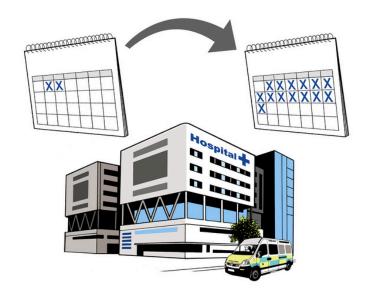
ညီနု၊်နုဉ်နတဘဉ်အီဉ်တ၊် မဲ့တမ့်၊ အီတ၊် နီတမံးဘဉ်လ၊စု၊နဉ်ရံဉ်အတီ၊ပူးတချူး တါကူးကွဲးဇံးဘဉ်န့ဉ်လီ၊

သံကွၢ်ကသံဉ်သရဉ်ဖးဖိဉ်လၢဖဲလဲဉ်အ ဆၢကတိၢ်လဲဉ်လၢနကဘဉ်ပတုဉ်အီဉ် ဒီးအီတၢ်တက္နာ်

စနမ့်းလဲးလာတာ်ကူးကွဲးယါဘျါသးနှဉ် နကလိဉ်ဘဉ်ပူးတဂၤဂၤလာကလဲးပိတ် နခံနှဉ်လီး အဝဲသဉ်ဆီဉ်ထွဲမာစားနား သံ့ဖီး အိဉ်တ့်၊ဖီးနာသဲ့ထီဘိစ်လာန မှုံလိဉ်ဘဉ်အဝဲသ့ဉ်နှဉ်လီး

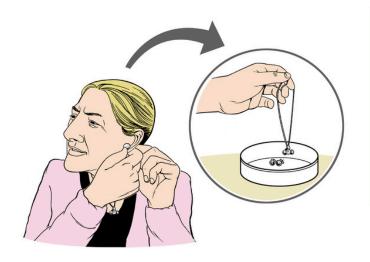
တာ်ကူးကွဲးဝံၤအလီးခံနေ့ နဘဉ်အိဉ် တာ့်လာတာ်ဆါဟံဉ်စုးကိုင်္ဂသီနေ့ ဉ်လီး တဘျီတခ်ီဉ်နေ့ ဉ်နကဘဉ်အိဉ်တဲ့ (၁)နွံ မှတမှာ (၂)နွံနေ့ ဉ်လီး

ဘိဉ်ဃာ်ထာဉ်ဖိလာနကလဲးစိာ်ငီးနာလာ တာ်ဆါဟံဉ်တက္နာ. ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်နက လိဉ်ဘဉ်ဝဲတာ်ထူးမဲ, တာ်ထူးမဲအ့ဉ်, တာ်လုာ်ထံပျာ်မဲာ်ပီးလီတဖဉ်, မုာ်နားခီတာ် ကူသီး ငီးဆုကူဆုကားတနီးနှဉ်လီး.

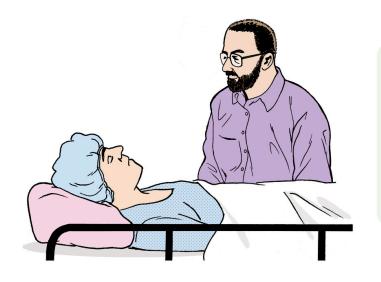
ဘိဉ်ယာ်မဲ့တမဲ့၊သိုးဆဲ့ကူဆဲ့ကၤလာအ ကျီဒီးဘဉ်နာမှာ်တက္နါး တါအံးမဲ့၊ညီဒိဉ် ဝဲလၢကသိုးအီးဖဲနတါကူးကွဲးဝံးအလီ၊ ခံနဲ့ဉ်လီး

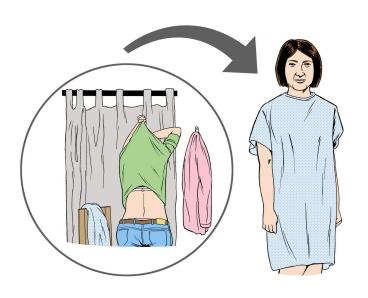
ဟ်တဲ့ဂ်တဂ်ကယၢကယဲလၢအလုဂ်ပ္နၤဇိန် တခါဂုံးတခါဂုံးလၢဟံဉ်စဲအကအိဉ်ဒီး တဂ်ပူးဖြုံးနဲ့ဉ်တကဲ့ဂ် နသိုးအီးစဲလာတါ ကူးကွဲးယါဘျါအဆာကတိဂ်တသဲ့ဘဉ်

ကသံဉ်သရဉ်ဖးဒိဉ်လာဘဉ်တာ်ကိုးအီး လာတာ်ကူးကွဲးကသံဉ်သရဉ်နှဉ်ကကူး ကွဲးယါဘျါတာ်နှဉ်လီး. အဝဲသဲ့ဉ်ဘဉ် တာ်သိဉ်လိအီးလီးဆီနော်တာ်လာကကူး ကွဲးယါဘျါတာ်အင်္ဂါနှဉ်လီး. တာ်အိဉ် ဆူဉ်အိဉ်ချ့အပှးစဉ်နီးအဂးတဖဉ်က အိုဉ်စုာ်ကီးဝဲလာကကွာ်ထွဲနာဖဲလာတာ် ကူးကွဲးအဆာကတိာ်နီးဝံးအလိုာ်ခံ နှဉ်လီး.

ပှၤလၢအဆီဉ်ထွဲမၤစၢၤနၤတဂၤန္ဉ် အိဉ်ဝဲဒီးနၤသ့ဖဲလၢတချုးတၢ်ကူးကွဲ ဒံးဘဉ်အဆၢကတိၢ်န္ဉ်လီၤ

တချူးတါကူးကွဲးနှဉ်, နကဘဉ်ဘဲ့ဉ်လီး နဆဲ့ကူဆဲ့ကၤဇီးသိးထိဉ်တါဆါဟံဉ်အ ဆဲ့ကၤဖးထိန့ဉ်လီၤ.

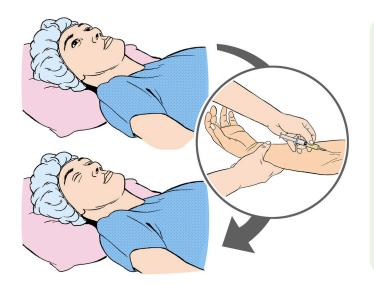
ဘဉ်သည်သည်တာ်ကဟာ့ည်လီးနားခီည်ဖျိည်အာ ထီလာအယုံးလာဘဉ်ဖျိည်အီးနည်လီး နဘဉ်ဖျိည်အီးဖဲလာတာ်ကူးကွဲးတာ်အ ဆာကတိာ်နီးဖဲအဝံးအလီာခံနည်လီး

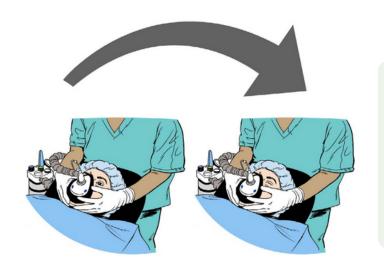
နကသံဉ်သရဉ်ဖး⁸ဉ်မ့တမ့် ကသံဉ်သ ရဉ်သရဉ်မှဉ်ကွ ်ပြုဆါဘဉ်သ့ဉ်သှဉ်က ဟုဉ်နာကသံဉ်လာကမာစား အိုခ်ဘုံး ဘဉ်နာသဲ့နေ့ခ်လီး

ကသံဉ်သရဉ်သရဉ်မုဉ်ကွု်ပှၤဆါကသ့ ကဆိုနမ်ါပှါလိၤတတီၤလၢကဘဉ်တါ ကူးကွဲးအီးန့ဉ်လီး ဘဉ်သ့ဉ်သဉ်အဝဲ ကလူးစ့ါကီးအဆူဉ်သံ့န့ဉ်လီး

လးတာ်ကူးကွဲးနဲ့ ဉိနကဘဉ်တာ်ဟံ့ ဉိနၤ ကသံဉ်သးသပံ့ ၊ နဲ့ ဉိလီ ၊ တါ အံးမဲ့ ၊ ဝဲ ကသံဉ်လ၊ကမးမံသပံ့ ၊ နားတစိ ၊ ဖိန့် ဒိသိးနတတူ ၊ ဘဉ်တာ် အဆါနီတမံ ၊ ဘဉ်ဖဲတာ်ကူးကွဲ : နားအကတိ ၊ နဲ့ ဉိလီ ၊ .

နကသါနဉ်ကသံဉ်သဝံခီဖျိလၢမဲဉ်သဉ်အ ဖျိဉ်န့ဉ်လီး. တာ်အံးကမးမံနာလာ တာ်မံယိဉ်ယိဉ်အပူးန့ဉ်လီး.

တုၤနအိုဉ်လၢတၢ်မံသပ္ၤဘဉ်သးမူၢ်မူၢီနီၢ နီးလံဒီး, တာ်ကူးကွဲးတာ်ကသံဉ်သရဉ် ကကူးကွဲးဝဲတာ်နေ့ဉ်လီး. နတတူာ်ဘဉ် တာ်နီတမံးဘဉ်ဖဲနမံသပ္ၤဘဉ်သးအ ကတိါနေ့ဉ်လီး.

တၢ်ဟဲကိညၢ်ထီဉ်က္ၤဖဲတၢ်ကူးကွဲးဝံၤအလီၢိခံ Recovering after surgery

စတာကူးကွဲးဝံးအလီးခံနေ့ ခိုတာ်ကလဲးဆှာ နာဆူတာ်ဟဲဘန်လီးဘန်စီးထီန်ကဲ့းအ ေးနေ့ ခိုလီး တာ်ဝဲအီးမဲ့ တာ်လီးလာတာ် ကွက်ထွဲဝဲနာပာာ်တုံးလာနနီ ခိုထီန်ကဲ့း သးတစုနေ့ ခိုလီး

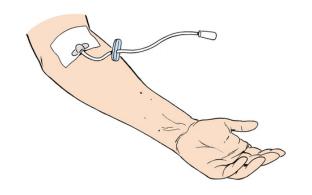

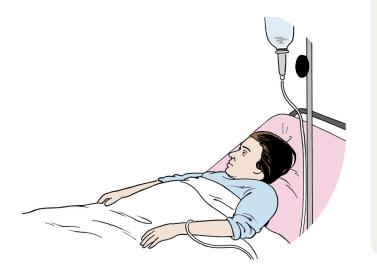
ဖဲနဒိုးနှါဘဉ်ကသံဉ်သးသပ္ၤဝံၤဏလီါခံ နှဉ် ညီနုါနကနိဉ်ထီဉ်က္၊သးလ၊ (၁)နဉ်ရံဉ်တု၊(၂)နဉ်ရံဉ်ဏတီါ ပူးနှဉ်လီး

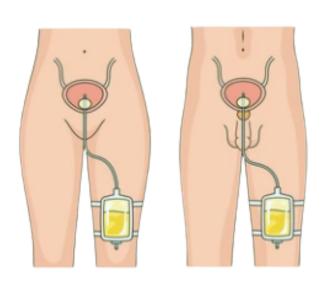
ဖဲနပၢါထီဉ်နှဉ်, ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်နကတူ၊ ဘဉ်တါမံခဲ့ မဲ့တမ့်၊ သးအဖံဝုံးဖံဝီးတ စိါတလီါသဲ့နှဉ်လီး

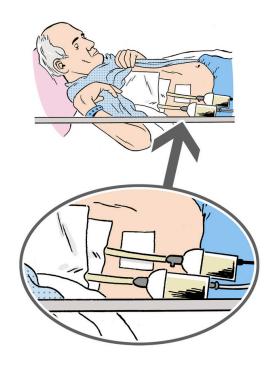
ဘဉ်သည်သည်နကအိဉ်ဖီးပီးဘိဖိတဖဉ် လာအိဉ်စ်ဘူးဖီးနာနည်လီး

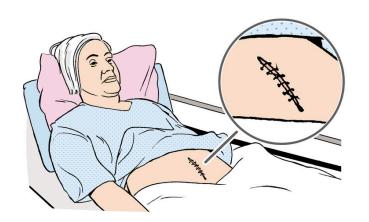
ဘဉ်သည်သည်နကအိုင်ဝဲဒီးပီးဘိဖိ လၢနစုဒုဉ် မဲ့တမဲ့၊ စုတီးလိုးသဲ့နှဉ်လီး တါအီးဟဲ့ဉ်နာတါထံတါနို ဒီးကသံဉ် ကသီတဖဉ်တုၤလာနအီဉ်ကဲ့းတါဒီး အီကဲ့းတါသဲ့နှဉ်လီး

ဘဉ်သည်သည်နကအိဉ်ဇီးပီးဘိဖိလးဟဲ ထီဉ်စဲလးနဆံဉ်ဆါအကျိုးနှဉ်လီး တာ်အားဘဉ်တက်ေးအားလာခဲ့ဉ်သုံးထား နှဉ်လီး နဆံဉ်ထံဟဲလီးဝဲလာပီးဘိ ဖိအားဆူတာ်စာအပူးနှဉ်လီး တာ်အား အခ်ီပညီမှာ်ဝဲနဆံဉ်ဆါလာတလိဉ်လဲး လာတာ်ဟားလီဂ်ဘဉ်သုနှဉ်လီး

ဘဉ်သံ့ဉ်သံ့ဉ်နကအိုဉ်ဖီးပီးဘိဖိလၢ ဟဲထီဉ်စံတဂ်လိဂ်လာတဂ်ကူးကွဲးအီးသံ့ နေ့ဉ်လီး. တဂ်အံးဘဉ်တဂ်ကိုးအီး လာတဂ်ဒုးယွဲးလီးသံးကွဲဉ်တဂ်အထံနေ့ဉ် လီး. အထုးနှစ်စော်တာ်တာဂ်နိတမံး ဘဉ်တမံးလာနကွဲးသးအပူးလိဂ် အအိုဉ်နေ့ဉ်လီး.

တာ်ကူးကွဲးအပူးလီာန္ ဉိမ့ာ်ဝဲတာ်ကူးကွဲး အလီာလာဖံးဘဲ့ ဉိဖီခိဉ်ဖဲတာ်ကူးကွဲးဘဉ် တာမာအီးအလီာန္ ဉိလီး

နကတူဂ်ဘဉ်တဂ်အဆါသဲ့ဝဲနဲ့ဉ်လီး အရုဒိဉ်လဂနကတဲဘဉ်နကသံဉ်သရဉ် သရဉ်မှဉ်ကွဂ်ပှာဆါ မဲ့တမဲ့ဂ် ပှာလဂ်အီးထွဲ ကွက်ထွဲနာဖဲနမဲ့ဂ်တူဂ်ဘဉ်တဂ်အဆါနဲ့ဉ်လီး နအီကသံဉ်လဂကမာစဂာနာသဲ့ဝဲနဲ့ဉ်လီး

တၢိမၤဘဉ်ဒိလၢဟိတ္ထဲသးတဖဉ် Side effects

တဘျီတခ်ီဉ်န့ဉ်တၢ်မၤဘဉ်ဒိလၢပိၵ်ထွဲသး ဖဲလးတၢ်ကူးကွဲးဝံးအလီးခံန့ဉ်အိဉ်ဝဲ န့ဉ်လီး. တၢ်မးဘဉ်ဒိလၢပိၵ်ထွဲသးတဖဉ် န့ဉ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်သ့ဉ်တဖဉ်လၢအကဲထီဉ်သး လၢနမ်းပှၢ်လိးခ်ီဖျိတာ်ကူးကွဲးအယိ န့ဉ်လီး.

တာ်အဆါန္ ဉိမ္နာ်ဝဲတာ်မား ဘဉ်ဇိလာအဟဲ ပိတ်ထွဲသူးသန့ ဉိလီး အါတက္နာ်နက တူာ် ဘဉ်တာ်အဆါတနီး ဖဲတာ်ကူးကွဲးဝံး အလီးခံနဲ့ ဉိလီး အရု ဇိဉ်လာနကတဲ့ ဘဉ် နကသံ ဉိသရဉ်သရဉ်မှ ဉိက္ခ်ာပှာဆါ မဲ့တမှာ် ကသံ ဉိသရဉ်မီး ဇိဉ်လာတာ်အဆါ လာအဘဉ်နားနဲ့ ဉိလီး

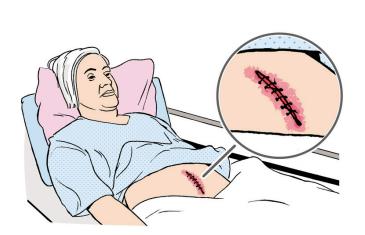
အဝဲသုဉ်ဟုဉ်နာကသံဉ်လာအကမာစား တာ်နူဉ်သုဝဲလီး

တာ်ညီးထီဉ်, တာ်အဆါနီးထူဉ်ပျာ်ဖ္ဉ်ဆာ တဖဉ်နှဉ်မှာ်ဝဲနေတာ်မာဘဉ်နိ လာပိတ်တွဲ ထီဉ်သးသဲ့ဉ်တဖဉ်သဲ့ဝဲနှဉ်လီး. န်အညီ နှစ်အသီးတာ်လီာကဝီးလာတာ်ကူးကွဲးဘဉ် အလီာ်နှဉ်ကည်းထီဉ်, ကဆါ မဲ့တမ့ာ် ကဖ္ဉ်ဆာဝဲနှဉ်လီး.

တာ်အီးကကိညာ်လီးကဲ့းကယီကယီဒ်န ဘျကဲ့းအသိုးနှဉ်လီး

သျှောသည်လေးလွှဲသွဲသွဲ့သွေးအေဂးတခါလာ အို့ သို့သေးသွဲ့ လေးလွှဲသွဲ့သွဲ့ လေးသည်ကို နေ့ သို့ မေ့ ပုံ လွှဲ့သွဲ့ လေးသည်လှဲ့ လေးသည်လှဲ့ သော (စ်) အခါနဲ့ ညလီး တေးသည်ကို သရား (စ်) အခါနဲ့ ညလီး တေးသည်ကို သရား (စ်) အခါနဲ့ ညလီး တေးသည်ကို သိရား (စ်) အခါနဲ့ ညလီး တေးသည်ကို သိရား (စ်) အခါနဲ့ ညလီး တေးသည်ကို သို့သို့ သော့ သည်သည်သည်ကမား နေ့ ညလီး

တဲဘဉ်ကသံဉ်သရဉ်သရဉ်မှဉ်ကျွန်ပုံ ဆါမဲ့တမ့်းကသံဉ်သရဉ်မးဒိဉ်တဘျီယီဖဲ လာနကူးကွဲးသးအပူးလီနံ့ဉ်မဲ့ကိုန်နဲ့ ဆါ, အသွံဉ်ယွားလီး မဲ့တမ့် အလီးယွာ ဒီးတာ်ထံတာန်တမ်းဂဲ့းတမ်းဂဲ့းနေ့ဉ်တ ကာ့န် တာ်အာံအခ်ဳပညီမဲ့စြဲနတာ်ပူးလီး နေ့ဉ် ဘဉ်တာ်ဘဉ်က်သံ့နေ့ဉ်လီး

အရုဒိဉ်လ၊တဂ်ကူးကွဲးအပူးလိဂ်န္နဉ် ဘဉ်တဂ်ဟ်အီးကဆွဲကဆိုဒီးအတဂ်ဘိဉ် ဘံ ဃာ်တဖဉ်နေ့ဉ်ဘဉ်တဂ်ဆီတလဲအီး ခဲအံးခဲအံးနေ့ဉ်လီး လ၊တဂ်ဆါဟံဉ်ပူး နေ့ဉ်, ကသံဉ်သရဉ်သရဉ်မှဉ်ကွဂ်ပုးဆါ ကမာတဂ်အံးလာနဂိဂ်န္ဉ်ာလီး

စဲနက္၊ဆူဟံဉ်န့ဉ်ကသံဉ်သရဉ်သရဉ် မုဉ်ကွန်ပူးဆါဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်ကလဲးလန ဟံဉ်လကကျွန်သမံသမိးဇီးမၾကဆိုနတာ် ကူးကွဲးအပူးလိန့်ခ်လီး

နတာ်ကူးကွဲးအပူးလီးမ့ာ်အိုန်ထီဉ်ဖီးတာ် ဘဉ်က်နေ့ဉ် ဘဉ်သဲ့ဉ်သဲ့ဉ်ကသံဉ်သရဉ်ဖး ဖို့ဉ်ကဟဲ့ဉ်ဇုးအီနာကသံဉ်မာသံတာ်ယာ် တဖဉ်နေ့ဉ်လီး တာ်အဝဲအားမဲ့ာ်ဝဲကသံဉ် ကသီတဖဉ်လာမာပတုာ်တာ်ဘဉ်က်လာ နမိာ်ပှာ်ပူးနေ့ခ်လီး

တၢ်အီဉ်တၢ်အီဖဲတၢ်ကူးကွဲးဝံၤအလီၢိခံ Diet after surgery

ဖဲတာ်ကူးကွဲးဝံၤအလီ႞ခံနှဉ် နကဘဉ် အီဉ်တာ်အီဉ်လ၊နှာ်ဂံ၊နှာ်ဘါနှဉ်လီး. တာ်အံးမာစားနမိာ်ပှာ်လာကဘျါကဲ့း နှဉ်လီး.

တာ်ကူးကွဲးတနီးနီးနှဉ်ကမၤကီခဲထီဉ်တာ် အီဉ်တာ်သ့န့ဉ်လီး. အဒိ, တာ်ကူး ကွဲးလၢနကိဘ်ယှာ်, ဟာဖာ မ့တမ့ာ်ပုံဉ်.

နမ်းဆွာ်ဦးလျှောလျှောလျှော့သည် မှတမ်း အူလျှသေချပ်းတော့ပြီး ကွေးဝုံးအလျှခဲ့နဉ် တွဲသယ်းလျှင်း ကသုံ့ဥ်သရဉ်ဖူးဇွဉ် မှတမ်းကသုံ့ဥ်သရဉ် သရဉ်မြဉ်ကွ်းပြုဆေါတယ်း အဝှဘ်ဉ ကမာလျှင်္ကော့ပြာနယ်ဦးဆိုသဉ်ထုံမှု စားကိုးခါနီးလာနလို့၌သဉ်အွားနှံ့ဥ်လီး

နမ့်္ဂလိဉ်ဘဉ်အါထီဉ်တၢ်ဂ့်္ဂတၢ်ကျို If you need more information

လၢတာ်ဂ့ာ်တာ်ကျိုး မဲ့တမဲ့ာ တာ်တိစား မာစားအါထီဉ်အင်္ဂာ –

ဆဲးကျိုးဘဉ်

Cancer Council &

လၢကျိ႒်တၢ်မၤစၢၤအဂ်ီၫကိႏဘဉ်

၁၃၁၄၅၀

ကံထွဉ်သဉ်

Cancer Council Victoria တက္^ရ

မ့တမ့်၊ နလ်းဝဲဆူပှာ်ယဲးသန့ဖဲ

www.cancervic.org.au သ္ဝန္ဝါလီၤ

